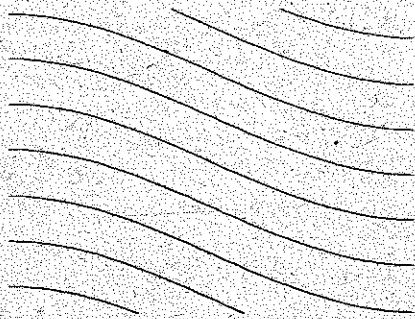

Andragoški center Republike Slovenije

Slovene Adult Education Centre

NOVIČKE

JUNIJ

1993 / 6

▲ DOMA IN V SVETU ● Študijski krožki ● Programi USO ● Razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih ● Nove organizacije v razvidu izobraževalnih organizacij ● Strokovni posvet o konцепциji razvoja vzgoje in izobraževanja ● Imeli smo pedagoško-andragoške dneve ● Izobraževanje odraslih za boljše okolje ● Ustanovitev Mednarodnega instituta ▲ KOTIČEK JE VAŠ ● Nacionalni program izobraževanja in usposabljanja ▲ S POTI ● Trust za učenje iz izkušenj ● Izobraževanje brezposelnih in zaposlenih v Avstriji ● Strokovna ekskurzija v London ▲ OČI KRITIKE ● V Novičkah nismo pomislekov pri objavljanju ustreznih informacij ▲ PRIPRAVLJAMO ● Usposabljanje učiteljev za izvajanje programov UŽU ● Delavnica Sporazumevanje - socialno učenje za boljše medosebne odnose ● Vabilo na pogovor o programu statističnih raziskovanj ▲ PONUJAOVAMO ● Novice iz Gea Collegea ● Ponatisane bo ▲ NOVOSTI IZ KNUJIZNICE ACS ● Seznam pomembnejših serijskih publikacij ● Knjige

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

- Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo zboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.
- Uporabniki in naročniki Novičk so lahko posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah).
- Z vsebinsko zasnovo predvidevamo, da bomo v Novičkah objavljali teče vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:
 - opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
 - razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
 - sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnosti;
 - podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
 - sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
 - novosti v upravljanju in zakonodaji;
 - statistične podatke;
 - mnenja, stališča in predloge;
 - podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
 - podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
 - prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
 - novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.
- Novičkah bomo objavljali kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske informacije.
- Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 15. v mesecu. Za stik s tujino bomo štirikrat na leto izdali Novičke v angleškem jeziku.
- Uporabniki prejemajo Novičke brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.
- Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS. Odgovorni osebi: mag. Vida A. Mohorčič Špolar - vodja Informacijskega središča, in Peter Monetti - urednik Novičk.
- Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana, telefon: 061 446 482, faks: 061 445 881

Vsi, ki želite prejemati več izvodov Novičk, nam to sporočite.

Urednik

DOMA IN V SVETU

Študijski krožki

V prejšnji številki Novičk smo vam sporočili, da poteka na Andragoškem centru Slovenije usposabljanje organizatorjev in mentorjev študijskih krožkov. Pravzaprav je skupina organizatorjev osnovno izobraževanje že končala, čaka jo samo še malo bolj slovesni del: septembra bomo udeležencem podelili potrdila o opravljenem tečaju. Povedati moramo, da smo pri izbiri imeli srečo, saj se skupina med tečajem zelo dobro razvila, porodila se je vrsta zamisli za izpeljavo študijskih krožkov. Posebej pomembno je, da udeleženci že delujejo kot skupina, ki med seboj komunicira, si izmenjuje zamisli, sodeluje brez posredovanja Andragoškega centra; to daje upanje, da bomo malo kasneje lahko ustanovili zvezo študijskih krožkov Slovenije. Predvidevamo, da bomo udeležencem ponudili tudi spopolnjevalni program usposabljanja za vodenje študijskih krožkov, v njem pa bodo sodelovali predvsem strokovnjaki iz tujine (Švedska, Francija).

Ob tej priložnosti je prav, da se zahvalimo Ministrstvu za šolstvo in šport, ki je pokazalo razumevanje za razvijanje novih oblik izobraževanja odraslih v Sloveniji in omogočilo izpeljavo usposabljanja in drugih dejavnosti po začrtanem projektu. Zahvaljujemo se zlasti gospodom Jožetu Miklavcu in Zoranu Bizjaku, ki z naklonjenostjo spremljata projekt in sta največ pripomogla, da se je začel uresničevati.

V Andragoškem centru Slovenije nas posebno veseli, da se projekt razvija tudi zunaj začrtanih okvirov, da so se na zamisel o študijskih krožkih v Sloveniji odzvali tudi tisti, ki "uradno" še ne sodelujejo pri našem projektu. O organizaciji študijskih krožkov razmišljajo že v Kmetijskem kombinatu Ptuj, Ljudska univerza Tržič bo kmalu organizirala jezikovni študijski krožek, veliko zanimanja za študijske krožke je pokazala tudi Zveza kulturnih organizacij Slovenije in temo Študijski krožek uvrstila na dnevni red svojega letnega srečanja kulturnih animatorjev iz vseh sloverskih občin. Veliko zanimanje za študijske krožke kaže tudi to, da smo morali knjižico Študijski krožki že ponatisniti, ker je prva naklada pošla. Vse to nam zbuja upanje, da se bodo študijski krožki spontano razvijali na različnih področjih in v različnih okoljih, kar je tudi namen projekta in hkrati odgovor tistim dvomljivcem, ki so trdili, da nam zamisli ne bo uspelo uresničiti in da se študijski krožki lahko razvijajo samo v drugačnih kulturnih okoljih, z drugačno izobraževalno tradicijo, kot jo ima Slovenija.

Na koncu pa še zanimivost. Med izvajanjem projekta smo navezali stike z več tujimi organizacijami, ki razvijajo študijske krožke, med drugim tudi s posebnim centrom iz Worcesterja (Maine, ZDA), ki skrbi za pripravo študijskega gradiva za delo študijskih krožkov. Ta center nam je pred kratkim sporočil, da so pripravili gradivo za delo študijskih krožkov na temo: Gremo v vojno? Bosna in njen ozadje. Temo so razdelili na več delov; tako obravnavajo etična vprašanja vojaške intervencije, vprašanje, kdo (Združeni narodi, območne organizacije, ZDA) naj prevzame odgovornost ob vojnih spopadih po svetu

in kaj naj bi storili v Bosni, kakšne so možnosti za rešitev.

Sonja Klemenčič, ACS

Programi USO

Strokovni svet RS za vzgojo in izobraževanje je obravnaval in sprejel strokovna izhodišča za prenovo programov USO, o katerih smo pisali v prejšnji številki Novičk. Tako je sprejeta metodologija za oblikovanje programov USO in programsko sestavo teh programov. Predvidevamo, da bo Strokovni svet še pred dopusti obravnaval tudi učne načrte za splošni del programov USO, ki jih je pripravila Zveza ljudskih univerz Slovenije. Skupnost izobraževalnih centrov Slovenije pospešeno pripravlja potrebne dopolnitve strokovnega dela programov USO, tako da bomo jeseni najbrž že imeli precej dopolnjenih in usklajenih programov USO.

Sonja Klemenčič, ACS

Razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih

Ker zdaj, ko pripravljamo gradivo za Novičke, še ne vemo natančno, kdaj bodo izšle, se sprašujemo, ali bo to opozorilo še aktualno. Kljub temu vas ponovno opozarjam, da je najkasneje do 3. julija treba na Ministrstvo za šolstvo in šport oddati vloge za sofinanciranje. Razpis je izšel 4. junija 1993 v Uradnem listu RS in časniku Delo.

Sonja Klemenčič, ACS

Nove organizacije v razvidu izobraževalnih organizacij pri Ministrstvu za šolstvo in šport

Ministrstvo za šolstvo in šport je izdalo odločbe za vpis v razvid izobraževalnih organizacij, in sicer:

Zavod NIANSA, jezikovna šola Domžale - za programe izpopolnjevanja v angleškem, nemškem in italijanskem jeziku;

EUROLINGUA, inštitut za tuje jezike, Ljubljana - za program izpopolnjevanja v nemškem in italijanskem jeziku;

Zavod za izobraževanje odraslih CONTINUA, Domžale - za izvajanje programa izobraževanja odraslih Strojni tehnik za poklic strojni tehnik po končani IV. stopnji izobraževanja.

Tako so si navedene organizacije pridobile pravico do izdajanja javnih listin za navedene programe.

Sonja Klemenčič, ACS

Strokovni posvet o koncepciji razvoja vzgoje in izobraževanja

Slovensko društvo pedagogov je od 13. do 14. maja 1993 pripravilo v Poljčah strokovni posvet o koncepciji razvoja vzgoje in izobraževanja. Posvet je imel dva poglavitna cilja:

- a) glede na sodobni razvoj pedagoško-andragoških ved in šolske prakse presoditi predloge, ki so jih pripravili v Ministrstvu za šolstvo in šport kot strokovno podlago za nadaljnji razvoj vzgoje in izobraževanja v Sloveniji;
- b) zasnovati program dejavnosti naših strok za pripravo strokovnih rešitev, ki bodo omogočile uresničitev tistih predlogov o nadalnjem razvoju našega šolstva, s katerimi se večina strinja.“

V uvodnem prispevku je dr. Zdenko Kodelja predstavil načela in teoretična izhodišča za preoblikovanje šolstva v Republiki Sloveniji, sledile so predstavitve novih sistemskih rešitev v predšolski vzgoji (dr. Ljubica Marjanovič), osnovni šoli (mag. Tea Valenčič) srednjem šolstvu (dr. Janko Muršak), matru (dr. Pavle Zgaga) in izobraževanju odraslih (Jože Miklavc).

Plenarna razprava, ki je sledila predstavljivam, je pokazala, da strokovnjaki nismo povsem enotne vizije o konцепciji vzgoje in izobraževanja, zlasti kar zadeva izobraževanje odraslih. Naslednji dan se je delo nadaljevalo v dveh skupinah; ena je obravnavala predšolsko in osnovnošolsko problematiko, druga pa druga področja izobraževanja (poklicno in visoko šolslavno in izobraževanje odraslih).

Sam posvet pa bi lahko na splošno opisali takole. Dobro je bilo, da so organizatorji nanj povabili strokovnjake, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem v različnih (vseh) človekovi obdobjih (od predšolskega do odraslosti). Strinjam se, da je izobraževanje proces, ki traja vse človekovo življenje. Razprave v plenarnem delu so pokazale, da je konцепcija vzgoje in izobraževanja še zmeraj bolj ali manj toga, zožena zgolj na šolstvo in šolski sistem. Takemu razumevanju vzgoje in izobraževanja smo andragogi doslej že večkrat nasprotovali, saj se prav pri izobraževanju odraslih najbolj kaže, da šola kot edina oblika izobraževanja ne zadošča in da potrebuje dopolnila - drugačne oblike in različne metode izobraževanja. Vendar pa so tudi, kar zadeva izobraževanje in vzgojo otrok in mladine, minili časi, ko je bila šola poleg staršev edina pristojna institucija, ki je otrokom omogočila, da so si v njej pridobili znanje. Tudi zunajšolske oblike izobraževanja (ne le tečaji tujih jezikov, temveč tudi taborniške druščine) pomembno oblikujejo otrokovo osebnost.

Če se pogovarjam o konцепciji vzgoje in izobraževanja, moramo imeti v mislih vse delčke, ki to področje sestavljajo. Če država želi slediti načelom, ki jih je zapisala v ustavo ali sprejela s podpisom mednarodnih določb in konvencij (Splošna deklaracija o človekovi pravicah, Mednarodni pakt o ekonomskih in socialnih in kulturnih pravicah - oboje navedeno v osnutku Načel in teoretičnih izhodišč za preoblikovanje šolstva v R Sloveniji, gradivo s posveta), mora pri snovanju koncepta in oblikovanju zakonodaje upoštevati potrebe tistega, ki se izobražuje. In če vidi v izobraževanju svojih prebivalcev tudi del svojega razvoja, potem je verjetno, da bo izobraževanje spodbujala v vseh človekovi obdobjih in na različne načine. To pa lahko storí z ustreznou zakonodajo, s porazdeljevanjem denarja idr.

Vabilo na Posvet

Natalija Žalec, ACS

Imeli smo pedagoško-andragoške dneve

Dvodnevno srečanje, ki ga je organiziral Oddelek za pedagogiko Filozofske fakultete v Ljubljani za svoje diplomante, je potekalo od 7. do 8. junija.

Naloga organizacijskega odbora je, da na vsakoletni shod povabi vse diplomante pedagogike, in to tudi vestno počne, vendar bi žal po udeležbi, ki zadnja leta še upada, takole površno, brez upoštevanja nekaterih dejstev (da kljub vsemu vsako leto le diplomira kakih trideset študentov - številka je zelo približna - in da ta številka presega število tistih, ki odidejo v pokoj, ipd.), lahko sklepali dvoje: da se pedagogi in andragogi veliko selimo in za seboj brišemo sledi, ali pa, da nas je pravzaprav malo in imamo vse manj naslednikov. Razloga je zelo banalna in se z njo ne moremo zadovoljiti. Verjetno pa je bil to tudi vzrok, da je organizacijski odbor vpeljal nekatere novosti.

Tokrat smo udeleženci lahko pohvalili spremembe in povedali, kaj si želimo od tovrstnih strokovnih srečanj. Novost sta bila vprašalnika, prvi je bil vezan na vsebinsko in organizacijsko izpeljavo pedagoško-andragoških dni, drugi pa na teme in voditelje le-teh. Ob koncu srečanja smo bili z zbranimi pripombami seznanjeni tudi udeleženci.

Naj na kratko povzamem nekaj predlogov in misli, ki smo jih zapisali udeleženci v vprašalniku. Vprašalnikov je bilo vrnjenih precej manj kot je bilo razdeljenih, večina od izpolnjenih pa je povedala, da smo delno zadovoljni tako z organizacijo kot tudi z vsebino Pedagoško-andragoških dni.

Strinjam se z vpeljanimi novostmi:

- z vprašalnikom za udeležence;
- napovedjo tem, pripravljenih za obravnavo v učni delavnici;
- s predstavitvijo tem iz lanskih magistrskih in doktorskih del na področju pedagoško-andragoške znanosti - te so bile po večini zelo dobro predstavljene.

Želimo pa si več dinamike, prikazovanja novih prijemov, postopkov in metod v izobraževanju. Manj naj bi bilo tudi teoretičnih tem, o katerih se je že pisalo v strokovni literaturi. Izrecena pa je bila tudi misel o kovačevi kobili, ki da je pri nas "slabo obuta". Primanjkovalo nam je tudi vsebin iz izobraževanja odraslih.

Letos smo poslušali teče teme:

Prvi dan:

- Odnos med didaktiko in metodiko (dr. France Strmčnik)
- Participacija pri šolskem menedžmentu (dr. Metod Resman)
- Študijski krožki in mentorstvo - predstavitev teme in delavnica (dr. Ana Krajnc, mag. Nena Mijoč, Duša Findeisen)
- Pedagoško-psihološki vidiki okoljske vzgoje - predstavitev teme in delavnica (dr. Barica Marentič Požarnik, mag. Majda Skrbinek)
- Poklicno izobraževanje - okrogla miza - predstavitev knjige (dr. Zdenko Medveš, dr. Janko Muršak)

Drugi dan so se predstavili magistri in doktorji pedagoško-andragoške znanosti s svojimi temami, ki so jih zagovarjali v letu 1992/93:

- dr. Milan Adamič: Učinki kombiniranja temeljnega in nivojskega pouka

- dr. Zoran Jelenc: Neformalno izobraževanje odraslih v organizacijah
- mag. Dušan Krnel: Zgodnje učenje naravoslovja
- mag. Robi Kroflič: Paradoksi v novoveški misli o vzgoji
- mag. Jelka Mirvar: Faktorji, ki pospešujejo ali zavirajo sodelovanje med šolo in starši

Ob koncu smo dobili tudi potrdila o udeležbi, tega bo v prihodnje Oddelek za pedagogiko uveljavil kot dokazilo strokovnega izobraževanja pri Ministrstvu za šolstvo in šport.

Spet smo se razšli, in eni bolj, drugi manj zadovoljni odšli na svoja delovna mesta; tam bomo vsak po svojih močeh "obdelovali vrtiček" pedagoške in andragoške teorije in prakse.

Ema Perme, ACS

Izobraževanje odraslih za boljše okolje

Od 3. do 6. junija je potekala v Oslo konferenca o Izobraževanju odraslih za varstvo okolja.

Na konferenci so sodelovali udeleženci iz skandinavskih dežel, iz srednje in vzhodne Evrope in iz Avstralije. Ugotovili so, da bo potrebno več povezovanja in izmenjavanja izkušenj pri tako globalnem vprašanju, kot je ohranjanje okolja.

Izobraževanje odraslih se bo širilo od ožjih ekoloških vprašanj na vprašanja, kako ohraniti in spodbujati dejavnosti, ki bi pripomogle k bolj kakovostnemu življenju v lokalnem okolju. Poleg vprašanj, česa v svojem okolju ne maramo in ne moremo dopustiti, bomo morali postopno namenjati pozornost tudi vprašanjem, kako ohranljati, izboljševati in razvijati možnosti za kakovostno življenje v njem.

Posebno zanimiv je projekt, ki ga je predstavila Danska; tam so spodbudili nastajanje in povezovanje Zelenih družin.

Projekt je bil zamišljen tako, da so pobudniki potovali iz kraja v kraj in seznanjali ljudi kako bo potekal. Ponudili so jim nekaj literature, nato pa so družine same pripravile svoje načrte za preusmerjanje zdajšnjega načina vsakdanjega življenja k manj porabniškemu in bolj z naravo povezanemu. Spremembe so tudi sami spremiljali in to opisovali v dnevnikih, pobudniki projekta pa so poskrbeli za izmenjavo izkušenj ter podporo in podkrepitev pozitivnih sprememb.

Število Zelenih družin je hitro naraslo na več tisoč. Poleg vsakdanjih praktičnih pridobitev je tako življenje postal tudi pomemben dejavnik povezovanja družin.

To je le eden izmed zgledov učenja iz izkušenj v vsakdanjem življenju. V skandinavskih deželah pa se močno opirajo na tradicijo študijskih krožkov, v katerih se razvija množično izobraževanje za spoznavanje in ohranjanje okolja.

Mag. Nena Mijoč, Filozofska fakulteta

Ustanovitev Mednarodnega inštituta za raziskovanje teorije, politike, strategije in prakse izobraževanja odraslih

V Louvain-La-Neuve, Belgija, je enajst predstavnikov univerzitetnih institucij in drugih ustanov, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih iz različnih držav sveta 4. junija 1993 ustanovilo Mednarodni institut za raziskovanje teorije, politike, strategije in prakse izobraževanja odraslih.

Delegati, mednarodno priznani strokovnjaki za izobraževanje odraslih, so prišli iz Louvain-La-Neuve, univerze gostiteljice sestanka ter univerz Valencia (Španija), Michigan (ZDA), Leeds (VB), Wayne State University (ZDA), Charles (Praga), Guildford Institute of Adult Education (Surrey), Andragoškega centra Slovenije (iz Slovenija sta bila vabljena dva predstavnika, dr. Ana Krajnc in dr. Zoran Jelenec, vendar smo se dogovorili, da se sestanka udeleži samo eden), z univerz Loewen (Belgia), Talin, oddelek za pedagogiko (Estonija), British Columbia (Kanada) in Patras (Grčija).

Zamisel o ustanovitvi takšnega instituta je stara že več let in tudi poskusov, da bi jo uresničili, je bilo že kar veliko. Med tistimi, ki se niso posrečili, je bil tudi poskus ustanovitve instituta v okviru programa TEMPUS.

Vsi navzoči so zamisel o takem institutu pozdravljali in dodajali, da je institut potreben, čeprav niso bila popolnoma razčiščena vprašanja o sodelovanju in povezovanju z drugimi mednarodnimi organizacijami in združenji na področju izobraževanja odraslih. Iz pogоворov je bilo mogoče razbrati, da se strinjajo predvsem zato, da bi se tako povečale možnosti za sodelovanje pri skupnih mednarodnih projektih. Ustanovitev instituta podpira Institut za izobraževanje v Hamburgu, ki deluje pri Unescu, in ga je pripravljen tudi denarno podprt.

Institut bo deloval na štirih področjih:

1. Sodelovanje v razvoju in pri napredku osrednjih (temeljnih) vprašanj prakse in politike nadaljevalnega izobraževanja odraslih. K temu sodi tudi zbiranje bistvenih podatkov, razjasnjevanje temeljnih konceptov in razvoj ustrezne metodologije.

2. Sodelovanje v nacionalnih in mednarodnih mrežah na področju izobraževanja odraslih, pri izbiro domačih projektov izobraževanja odraslih, medsebojna pomoč in podpora pri postavitev mreže ob specifičnih projektih in krepitev strokovnih povezav v izobraževanju odraslih.

3. Razvoj mednarodnih meril in procesov za razčlenjevanje ter evalvacijo prakse in politike izobraževanja in kot sklepni del tega priprava programov izobraževanja odraslih.

4. Izobraževanje in usposabljanje iz teorije, metod in prakse - za mednarodno in večkulturno sodelovanje. Razvoj kurikulum in terensko delo sta sestavni del tega področja.

O tem, kako naj bi delo v institutu potekalo so podrobneje spregovorili v skupinah za: razvoj kadrov, teorijo in raziskovanje, politiko izobraževanja ter mrežo institucij na nacionalni ravni.

Skupina za razvoj kadrov: je predlagala, naj bo delovanje instituta usmerjeno v resnični položaj izobraževanja odraslih, naj bo globalno in primerjalno. Razmišljali so o pripravi mednarodnih seminarjev, ki naj bi se zvrstili takole:

- 1994 - prvi naj bi bil v Severni Ameriki na temo **Globalizacija izobraževanja odraslih** (raziskava politike in prakse),
- 1995 - v Barceloni: **Politika izobraževanja odraslih** (projekt Delfi),
- 1996 - **Izobraževanje odraslih v svetu** (pogled na izobraževanje odraslih z vidika sever - jug) kot priprava na Unescovo konferenco leta 1997.

Predlagali so tudi organiziranje poletnih šol, namenjenih izobraževalcem odraslih, prostovoljnim in nevladnim organizacijam. V razvoj kadrov sodi tudi sodelovanje in usposabljanje kadrov v sklopu raziskovalnih projektov in mednarodnih programov formalnega izobraževanja. Razmišljali so o pripravi kataloga z informacijami o sodelujočih institucijah in njihovih programih.

Skupina za teorijo in raziskovanje je obravnavala tale vprašanja: zakaj naj bi tako področje sploh obstajalo, kateri so njegovi temeljni problemi in katera pojasnila in opredelitev so potrebni, preden tako področje zaživi. Skupina je predlagala začetek zbiranja različnih nacionalnih politik in strategij v izobraževanju odraslih, določitev eje skupine, ki bo spodbujala in usklajevala delo na tem področju ter nadaljevanje raziskave o pospeševanju izobraževanja odraslih.

Skupina za politiko izobraževanja se je ukvarjala predvsem s projektom prilagojene metode Delfi, ki ga vodi profesor Walter Leirman, z univerze v Loewerfu, in s tem, kako bi ga bilo mogoče razširiti v Severno in Južno Ameriko, Azijo in Afriko. Vprašalnik bi ostal tak kot je (Slovenija pri tem projektu že sodeluje), če bi ga prilagodili, bi se to zgodilo pod nadzorom vodje projekta.

Skupina za mrežo institucij na nacionalni ravni je usmerila delo v obravnavo treh vprašanj: Kaj naj bi institut delal na področjih, ki jih obravnava skupina, zakaj in kako.

Na prvo vprašanje so odgovorili takole: institut se mora ukvarjati z vsebino dela ter mednarodnimi, nacionalnimi in medsebojnimi stiki, pri tem pa upoštevati postavljenе datume in pričakovane izide dela, ki zadevajo temeljna vprašanja teorije in politike izobraževanja odraslih ter usposabljanja. Prav tako

mora skrbeti za publicistiko, pripravljati poročila o delu in izobraževanju. Delo naj bi potekalo ob mednarodnih in medkulturnih izmenjavah, hkrati pa naj bi se širila mreža na področju teorije, politike in prakse izobraževanja odraslih. Prav tako naj bi institut podpiral nacionalne in tudi mednarodne projekte, sodeloval pri izobraževanju in distribuciji znanja ter pomagal ustvarjati mednarodno mrežo nacionalnih organizacij.

Ob koncu je plenum sprejel tele sklepe:

1. Pripraviti je treba poročilo o delu vsake skupine.
2. Organizirali naj bi tri seminarje, ki jih je predlagala prva skupina.
3. Pripravili bodo katalog programov in institucij.
4. Sestaviti je treba pregled nacionalnih projektov in ga poslati vsem, ki so sodelovali na sestanku, pa tudi tistim vabljenim, ki se sestanka niso mogli udeležiti.
5. Pripravi naj se podrobnejši pregled raziskav na teoretičnem področju - pri tem naj se uporabi vprašalnik.
6. Projekt Delfi bi morali razširiti, kot je predlagala tretja skupina. Povezava z Unesco in IIEP.
7. Preverili in pregledali naj bi možnosti za pripravo mednarodnih seminarjev, poletnih šol in pripravo kurikuluma za podiplomsko mednarodno stopnjo ter pohiteli z raziskavo o pospeševanju izobraževanja odraslih.
8. Dogovor o pristopnini, višini pristopnine in drugih organizacijskih vprašanjih se prenese na čas po konferenci v Vancouveru.
9. Institut je ustanovljen. Začasni predsednik je dr. Otto Feinstein, Wayne University, ZDA.

Institut je torej ustanovljen in ustanovitve smo se udeležili tudi Slovenci. S tem se nam odpira še ena možnost za širše mednarodno sodelovanje in povezovanje. Takšne možnosti smo imeli že tudi doslej, saj je navzočnost Slovenije na takšnem sestanku sad dela naših strokovnjakov na področju izobraževanja odraslih. Vprašanje je le, ali nam bo pionirsko delo naših andragogov uspelo nadaljevati in število sodelujočih razširiti.

Mag. Vida A. Mohorčič Špolar, ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Nacionalni program izobraževanja in usposabljanja

Podjetniško izobraževalni center Gea College, d.d. je pripravil predlog Nacionalnega programa izobraževanja in usposabljanja za prestrukturiranje slovenskega gospodarstva.

Predlog smo poslali vladu Republike Slovenije z željo, da bi se na podlagi našega predloga odločila za celovito rešitev dosedaj nerešenega problema pomanjkanja strokovnih znanj predvsem v malih in srednjih velikih podjetjih. Taka pobuda je nastala zaradi vse pogostejših pripomb in predlogov naših tečajnikov, kot naslovnika pa smo izbrali Vlado Republike Slovenije kot izvršilni organ, ki naj bi skrbel za odpravo strokovnih problemov oziroma za strokovno in celovito rešitev. Postavljeni predlog je torej osnova za samostojno izbiro tako izvajalcev, kot posameznih modulov oziroma podprojektov, ki jih predlog Gea College vsebuje sedem, in sicer projekt za usposabljanje za programe regionalnega prestrukturiranja, za vodenje v hitri rasti, izobraževanje in usposabljanje za poslovne funkcionarje, programi notranjega podjetništva, programi za brezposelne in presežne delavce ter programi pospeševalne mreže. Takšno število podprojektov omogoča zajemanje vseh aktualnih področij, seveda pa se lahko posameznim da večji ali manjši poudarek.

Vsek projekt zase je sestavljena naloga, ki bi jo morali poveriti skupini svetovalcev ter izvajalcem izobraževanja in usposabljanja, pri čemer naj posebej poudarimo, da je mreža podizvajalcev že vzpostavljena pri Ministrstvu za gospodarske dejavnosti.

Pri zasnovi so sodelovali dr. Miroslav Glas (Ekonomski fakulteta) kot nosilec projekta, Jordan Berginc, Jurij Bernik, Viljem Pšeničny in Franci Vidic iz Gea College ter mag. Jaro Berce (Grad, d.d.) in Franc Jamšek (Profil, d.o.o.).

Iztok Mačič, GEA COLLEGE

S POTI

Trust za učenje iz izkušenj (Nadaljevanje iz matematičke številke)

Obiskal sem Normana Evansa, direktorja Trusta za učenje iz izkušenj (Learning From Experience Trust - LET). Norman Evans je eden vodilnih strokovnjakov na področju teorije in prakse priznavanja izkušenjskega znanja (Accreditation of Prior Learning-APEL) na svetu. "Priznavanje izkušenjskega znanja" je ožji pojem kot priznavanje dozdajšnjega znanja, saj zajema le izkušenjsko znanje, ne pa tudi npr. izobraževanja ali usposabljanja v programih - za katero ni mogoče dobiti spričevala. Norman Evans je eden pobudnikov priznavanja izkušenjskega znanja v Britaniji, hkrati pa tudi območni menedžer Sveta za učenje odraslih in izkušenjsko učenje v ZDA (Regional Manager for the Council for Adult and Experiential Learning in the USA). V ZDA pripelje vsako leto iz Velike Britanije majhne skupine akademikov, oblikovalcev politike in delodajalcev na študijski obisk po univerzah in kolidžih.

LET je dobrodelna ustanova za izobraževanje, ustanovili so jo leta 1986. Njeni nalogi je spodbujati ljudi pri delu, izobraževanju in življenju nasprotni, da kar najbolje uporabijo to, kar so se naučili iz izkušenj. Posameznikom, delodajalcem in izobraževalcem skuša pokazati, kako je to znanje mogoče uporabiti pri razvoju kariere in osebnem razvoju. Trust skuša s študijskimi programi, seminarji in priporočili dosegči, da bo bilo doslej "nepriznano" znanje bolj priznano. Pri tem uporabljajo praktične metode; izvajalcem usposabljanja in izobraževanja želijo pokazati, kako je treba oceniti to znanje kot kvalifikacijo za vstop ali kot nadomestilo za del formalnega študija na kolidžu ali tečaju usposabljanja.

V svojih projektih se lotevajo različne problematike - npr. akademske validacije usposabljanja znotraj podjetij (npr. British Telecom International, IBM UK, ICL, Jaguar Cars), programov razvoja zaposlenih v malih in srednjih velikih podjetjih, potenciala priznavanja izkušenjskega znanja na univerzah.

Norman Evans je naklonjen pobudi za sodelovanje z ACS in se je ponudil, da nam na različne načine pomaga pri našem projektu razvoja sistema ugotavljanja in ocenjevanja znanja; npr. kot konzultant ali pri usposabljanju kadrov. Zdaj sodeluje prav v podobnem projektu v Novi Zelandiji.

ACS je podaril publikacije, ki jih je izdal LET, in še nekaj drugih, ki so povezane s priznavanjem izkušenjskega znanja in ki bi nam lahko koristile pri našem projektu.

Velika spodbuda projektu ACS Ugotavljanje in ocenjevanje znanja je gotovo odpiranje možnosti za sodelovanje z ljudmi in ustanovami v deželah, ki imajo sistem ugotavljanja in ocenjevanja znanja že razvit, ga uradno priznavajo in so si na tem področju pridobile že precej izkušenj; le-te bo treba prilagoditi slovenskim razmeram. Po obisku sem se zavedel, da nas čaka veliko dela predvsem pri

povezovanju in usklajevanju gospodarstva, formalnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja ter vladnih in drugih pomembnih ustanov.

Jure Velikonja, ACS

Izobraževanje brezposelnih in zaposlenih v Avstriji

Od 24. do 26. maja 1993 je avstrijska organizacija ÖSB z Dunaja, ki se ukvarja s svetovanje, potrebnim za trg dela, v sklopu mednarodnega sodelovanja (denar iz programa PHARE) pripravila za strokovne delavce iz naših zavodov za zaposlovanje strokovno ekskurzijo. Udeleženci naj bi obiskali naj-pomembnejše izvajalske organizacije za izobraževanje brezposelnih na avstrijskem Štajerskem ter si ogledali, kako sodelujejo zavodi za zaposlovanje s temi organizacijami. Ekskurzije sva se udeležili tudi zastopnici ACS. V teh in naslednjih Novičkah vam bova predstavili organizacije, ki smo jih obiskali na študijski poti: BFI (Berufsforderungsinstitut Steiermark), WIFI (Wirtschaftsforderungsinstitut der Handelskammer Steiermark), SZF (Schulungszentrum Fohnsdorf), BlZ (Berufsinformationszentrum) in projekt Solidarität.

BFI

BFI - Inštitut za pospeševanje poklicnega izobraževanja je organizacija, ki jo podpirata zavod za zaposlovanje in sindikat. Njena osrednja dejavnost je poklicno izobraževanje brezposelnih. Znotraj te organizacije se z razvojnimi vprašanji ukvarja Inštitut za socialno in poklicno pedagogiko, za samo izobraževanje pa imajo v svoji sestavi po vsem avstrijskem Štajerskem 8 centrov za poklicno usposabljanje (sedež te organizacije je v Gradcu, in tudi tam je nekaj centrov). Stalno zaposlenih je 150 ljudi, poleg teh imajo še 800 do 1.000 honorarnih sodelavcev, izvajalcev programov izobraževanja. Delovanje te organizacije je v tesno povezano z Zveznim zavodom za zaposlovanje Štajerske, ki je tudi glavni financer te organizacije. Programe izobraževanja imajo iz računalništva, poslovanja, nove tehnologije, kovinarstva, zdravstva idr. Poleg teh programov opravljajo tudi poklicno usmerjanje.

Izhodišče dela BFI-ja je, da s stalnim posodabljanjem programov izobraževanja poskrbi za gibljivost delovne sile in tako omogoča brezposelnim, da se znova zaposlijo. Pričovali so, da so njihovi udeleženci zelo uspešni pri ponovnem zaposlovanju (npr. v centru za poklicno usposabljanje v Gradcu so navedli podatek, da se jih kar 70 do 80 odstotkov ponovno zaposli).

Pri izobraževanju je osrednja pozornost namenjena posamezniku: tega usmerjajo in usposabljajo za nastop na trgu dela, za to, da začne sam reševati svoje probleme. Zaradi takega načina dela so v

zadnjih letih vpeljali t.i. modularni sistem izobraževanja, ki omogoča posamezniku, da si izbere svojo pot in izobraževanje, kakršno potrebuje in glede na cilje, ki jih želi doseči. Tako je večina njihovih programov izobraževanja sestavljenih iz več modulov (zaokrožene celote posameznih vsebinskih področij). Posameznik, ki že ima določeno znanje in praktične izkušnje, lahko nekatere module prekoci.

Pri izobraževanju pomaga tudi t.i. "varovalna mreža". Namenjena je posamezniku, kot opora pri premagovanju težav - ne le tistih, ki se pojavljajo med izobraževanjem, temveč tudi težav, povezanih z osebnim življenjem.

V BFI-ju poskušajo s stalnim sodelovanjem z zavodom za zaposlovanje svojo programsko mrežo prilagajati potrebam na trgu in posameznikovim potrebam. S posameznikom ohranijo tudi stik po končanem izobraževanju, če si ta to želi in mu tako sodelovanje koristi. Tako posebej pripravljajo tudi krajše programe za usposabljanje posameznika za iskanje zaposlitve. Nekateri programi pa se - zato da je prehod iz izobraževanja v zaposlitve lažji, končajo s tridesetnim delom v simuliranem "učnem podjetju".

WIFI

WIFI je organizacija za izobraževanje odraslih, ki je del Gospodarske zbornice Štajerske. Njeno poglavito področje dela je izobraževanje odraslih, manj pa se ukvarja s svetovanjem v podjetjih, z razvijanjem nove tehnologije, z novostmi v svetu mode ter s svetovanjem za izbiro poklica in izbiro ustreznega programa izobraževanja.

V primerjavi s prej opisano organizacijo BFI, je prva naloga WIFI izobraževanje zaposlenih, imajo pa tudi nekaj programov izobraževanja za brezposelne, za preusposabljanje in došolanje.

Organizacije WIFI so v vsaki zvezni deželi, vsaka izmed njih pa pri pripravi programov izobraževanja upošteva potrebe in specifičnosti svojega območja.

V WIFI-ju na avstrijskem Štajerskem je stalno zaposlenih 60 ljudi: ti pripravijo vse programe izobraževanja te organizacije za vsako leto vnaprej. Poleg stalnih sodelavcev imajo še približno 700 pogodbenih delavcev - to so po večini izvajalci programov izobraževanja in to delo opravljajo poleg svojih rednih nalog. To so skoraj praviloma strokovnjaki iz prakse, ki jih v 80-urnem programu dodatno pedagoško-andragoško usposobijo.

Štajerski WIFI pripravi vsako leto približno 2.100 oblik izobraževanja v programih za:

- podjetništvo
- tiste, ki želijo narediti mojstrski izpit ali si pridobiti višjo kvalifikacijo
- tuje jezike in osebni razvoj
- marketing, računovodstvo in druge finančne zadeve
- informatiko

- storitvene dejavnosti
- tehniko
- samozaposlitev
- maturante in tiste, ki so si pridobili višje ali visokošolsko izobrazbo, a jim manjka praktično znanje in spremnosti za zaposlitev

Programe izobraževanja objavijo vsako leto v posebnih publikacijah - informativnem gradivu, in to je na voljo vsakemu, ki se želi udeležiti tovrstnega izobraževanja.

Za ponazoritev naj navede podatek, da se je leta 1992 po programih WiFi-ja izobraževalo 38.400 udeležencev - od teh 2/3 v organizaciji v Gradcu in 1/3 v drugih občinah na avstrijskem Štajerskem.

Za delovanje WiFi-ja prispeva gospodarska zbornica 1/3 denarja, 2/3 pa ga pridobijo s prodajo storitev. Izdatke za izobraževanje po njihovih programih poravnajo udeležencem po večini podjetja, ki pošljejo na izobraževanje svoje zaposlene (zaposleni so prevladujoča skupina), manj zavod za zaposlovanje - ta plača izobraževanje brezposelnim - ter posamezniki, ki se izobražujejo na svojo pobudo in iz svojih interesov.

Večino programov, ki jih izvaja WiFi, ni verificiranih, na avstrijskem Štajerskem pa veljajo njihovi programi za kakovostne, zato ni težko pridobiti udeležencev. Programe neenkrat vsebinsko posodabljajo, programsko strukturo prilagajajo potrebam trga. Imajo pa tudi nekaj programov, ki dajejo certifikat, veljaven v vsej Evropi.

Gradivo, v katerih so opisani programi WiFi-ja in sama dejavnost te organizacije, je na vpogled v knjižnici ACS.

V naslednji številki bova predstavili še druge organizacije (napovedane v uvodnem delu tega prispevka).

Maša Stavanja, mag. Tanja V. Klenovšek, ACS

Strokovna ekskurzija v London

Skupnost izobraževalnih centrov je v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport in podjetjem Kompas Holiday maja organizirala enotedenško ekskurzijo v London. Udeležilo se je 25 zastopnikov zavodov za zaposlovanje, srednjih šol in izobraževalnih centrov.

Obiskali smo tele institucije:

- National Council for Vocational Qualification
- Bexley College of Technology
- LCCI Enterprise Training
- London Chamber of Commerce and Industry Examinations Board.

Nacionalni svet za poklicne kvalifikacije (The National Council for Vocational Qualification - NCVQ) je ustanovila vlada Velike Britanije leta 1986 zato, da bi reformirala poklicne kvalifikacije v Angliji, Walesu in Severni Irski. V preteklosti so imeli v Angliji veliko različnih poklicnih kvalifikacij, vendar pa je bilo težko določiti, katera kvalifikacija je za delo boljša, za nekaj poklicev pa jih sploh ni bilo. Nekatere kvalifikacije so si lahko pridobili samo ljudje določene starosti, spola in s primernimi izkušnjami, nekatere pa le tisti, ki so se šolali na na kolidžih. Nekateri so menili, da so šolske kvalifikacije (GCSE ali A level) boljše kot poklicne.

Sčasoma je prevladovalo mnenje, da si lahko ljudje prav s kakovostnim usposabljanjem razvijejo spretnosti in znanje, potrebno za delo. To so začeli razvijati s sistemom NVQ (National Vocational Qualification); tako so razvijali sposobnosti za čim boljše opravljanje dela (ali povedano karikirano: NVQ so vstopnica za boljše delo in tudi boljšega državljanja Anglije).

To je vzporedni sistem poklicnih kvalifikacij, ki ob srednjih šolah (collegih) in skupaj z njimi zagotavlja dokaj prožen sistem izobraževanja, ki temelji na standardih dela in znanja v sklopu dobro organiziranega certifikatnega sistema. Vsaka NVQ je sestavljena iz več ločenih enot, ki vsebujejo natančno določene vsebine, potrebne za kakovostno opravljanje dela:

NCVQ sama po sebi ne podeljuje kvalifikacij - jih pa zboljšuje v sodelovanju z ustanovnimi komisijami, ki oblikujejo standarde znanja. To so:

- vodilne ustanove (lead bodies) - vlada določi strokovnjake, ki jih sestavljajo zastopniki zaposlovalcev, sindikati in strokovnjaki za usposabljanje in izobraževanje;
- komisije, ki podeljujejo certifikate (awarding bodies).

V šestih letih so pripravili približno 470 kvalifikacij, ustanovili 160 vodilnih komisijs ter 75 izpitnih, imajo pa tudi 32.000 centrov za usposabljanje.

Komisije nadzira NCVQ. Izpitna komisija lahko podeli spričevalo šele, ko NCVQ ugotovi, da so standardi znanja in usposobljenosti doseženi.

Nacionalni sistem NVQ temelji na standardih, ki so jih razvili v industriji in trgovini. Pomembno je preverjanje, ali kandidatovo znanje ustreza standardom. Gre za načela mentorstva in ocenjevanja (assessment) - spremeljanja razvoja kandidatove usposobljenosti, to pa se preverja tako:

- a) praktično preverjanje na delovnem mestu (Performance Evidence) - to je najpomembnejše;
- b) dodatno preverjanje s testiranjem - kandidat mora odgovoriti na več pisnih vprašanj) - (Supplementary Evidence)

c) z razvidom dosežkov; ljudje delajo na različnih področjih, za to pa niso bili kvalificirani (Evidence of Prior Achievements)

Sestava NVQ kaže, v kakšnem razmerju so kvalifikacije druga do druge in kako ljudje v sistemu napredujejo.

Gre za 5 stopenj (levels) glede na različne poklicne skupine - teh je 11. Prva stopnja je osnovna, peta pa podiplomska:

1. stopnja: rutinska in vnaprej znana dela (npr. čistilci, vrtnarji).

2. stopnja: nekaj dejavnosti je sestavljenih in nerutinskih, delavec je delno odgovoren in samostojen, zahteva se tudi sodelovanje z drugimi (npr. bančni delavci).

3. stopnja: raznovrstne delovne dejavnosti, večinoma so sestavljene in nerutinske, pomembni sta odgovornost in samostojnost, velikokrat pa se zahteva tudi nadzor ali vodenje drugih (npr. kontrolorji).

4. stopnja: gre za to, da delavec obvlada sestavljeno, tehnično ali strokovno delo, zelo pomembni sta osebna odgovornost in samostojnost; odgovornost za delo drugih in razporejanje delavcev (npr. direktorji, vodje).

5. stopnja: odgovornost za analize in diagnoze, dizajn, načrtovanje, ovrednotenje in izpeljavo (podiplomci - zdravniki, odvetniki, ekonomisti).

Prve štirih stopnje so razvijali do leta 1992. Na voljo so 80 odstotkom delavcev v Veliki Britaniji. Nacionalni cilj pa je, naj bi do leta 2000 50 odstotkov delavcev doseglo najmanj 3. stopnjo oziroma enakovredno akademsko raven. Do leta 1996 naj bi 50 odstotkov delovne sile doseglo vsaj osnovne kvalifikacije.

Opozorili so nas na pereč politični problem: o tem, na kateri stopnji bodo kvalifikacije odločajo vodilne komisije (lead bodies) glede na politično moč (npr. odnos komisije za področje bančništva in za področje čevljarsvstva). Nekatere panoge imajo dovoljenje le za določeno stopnjo, zatorej kandidati ne morejo napredovati po lestvici.

Sistem NVQ je v večini industrijskih panog dobro dobro sprejet. Nekaj težav je na 5.stopnji, saj se potencialni udeleženci nočejo na novo usposabljati, saj menijo, da zadostujejo diplome, pridobljene z rednim šolanjem. Zato se čutijo ogrožene in nasprotujejo spremembam.

Naj navedemo še 11 poklicnih skupin in število vseh podeljenih certifikatov (v tisočih):

1. Varovanje živali, rastlin in pokrajine (4.837)
2. Varovanje naravnih bogastev (1.198)
3. Gradbeništvo (15.670)
4. Strojogradnja (17.270)
5. Različne proizvodne dejavnosti (11.184)

6. Transport (996)
7. Oskrba z dobrinami in storitve (84.476)
8. Zdravje in socialno varstvo (33.275)
9. Poslovne storitve (140.597)
10. Komunikacija in sporočanje (8)
11. Razvoj znanja in spremnosti (16)

Skupaj podeljenih vseh certifikatov: 309.527

Ti podatki so shranjeni v bazi podatkov poklicnih kvalifikacij (National Database).

Prednosti NVQ:

- možnost za načrtovanje poklicne kariere
- delodajalec lahko odberne osebje po kvalifikaciji
- mogoče je ugotoviti potrebe po usposabljanju v podjetju
- povečuje se motivacija osebja in privrženost k podjetju
- usposabljanje poteka na delovnem mestu, ni nujno, da so udeleženci na tečaju
- kandidatova starost ni pomembna
- posamezniki in tudi podjetja dosegajo boljše uspehe.

In kakšne so značilnosti sistema NVQ?

1. Potrebe tistega, ki se zaposluje, so na prvem mestu.
2. Verifikacija poteka NVQ je eksterna in interna.
3. Možnosti za pridobivanje NVQ so različne: individualno učenje, učenje v podjetju ali kolidžu. Pomembno je, da mentor vidi, da si je kandidat pridobil neko spremnost in da hkrati to ustreza predpisanim standardom.
4. Za sistem NVQ niso pomembne starost, spol, rasa, temveč to, da udeleženec doseže določeno ravnen standardov znanja in usposobljenosti.

Vse to so prednosti, ki opogumljajo ljudi za pridobitev kvalifikacije.

Kako poteka usposabljanje v centru

Kandidat se usposablja ob pomoči mentorja, in ta tudi presodi, kdaj se lahko začne interna verifikacija znanja. Po opravljeni interni verifikaciji (preskusu znanja) je kandidat pripravljen za zunanjé preverjanje usposobljenosti. Po opravljeni eksterni verifikaciji podeli Nacionalni svet za poklicne kvalifikacije v soglasju z izpitno komisijo kandidatu certifikat.

Eden izmed centrov je tudi Bexley College, ki ponuja zanimive možnosti za izobraževanje ljudem od 16. do 65. leta starosti – od poklicnih kvalifikacij do akademskih. Večerni, poldnevni ali celodnevni tečaji so na voljo za najrazličnejše programe (frizerski, zidarski, variški, programi za tajnice, turizem). Veliko pozornosti namenjajo praktičnemu usposabljanju.

Enterprise Training ima trenutno 105 mladih in 71 odraslih, ki se usposabljajo za pridobitev NVQ. Poglavitni cilj je, da se kandidati čim hitreje usposobijo za delo (odrasli - 9 mesecev, mlajši - do 2 let). Povezujejo se tudi z delodajalci v kraju, kjer naj bi kandidati začeli delati, ni pa nujno, da se tam potem tudi zaposlijo.

Karmen Špilek in Tine Kopač, SIC

OČI KRITIKE

V Novičkah nimamo pomislekov pri objavljanju ustreznih informacij

Skupnost izobraževalnih centrov Slovenije (SIC) je v svojem "Poročilu o opravljenem delu v letu 1992" (na str. 4, poročilo je podpisal g. Tine Kopač) zapisala med drugimi sporočili tudi tole netočno informacijo o uredniškem konceptu "Novičk": "Res pa je, da imajo v ACS pomisleke kar zadeva objavljanje informacij o seminarjih, tečajih in o ponudbi strokovne literature".

Ne vemo, od kod izvira takšna ugotovitev, saj je res nasprotno, da Novičke stalno vabijo k sodelovanju in tudi k objavljanju podatkov o vseh vrstah prireditve za izobraževalce odraslih ter o strokovni literaturi. Lahko celo rečemo, da obžalujemo, da tovrstnih informacij in tudi drugih prispevkov, ki bi jih pisali bralci in drugi, bodisi kot svoje osebno sporočilo bodisi kot informacije njihovih organizacij, ne prejemoamo dovolj. To ste lahko videli tudi iz poziva odgovorne urednice Novičk v marčni številki, saj je posebej povabila k sodelovanju vse, ki berete Novičke.

Seveda pa morajo biti informacije takšne, da zanimajo izobraževalce odraslih in da so uporabne za njih. Z uredniškim konceptom Novičk omejujemo le komercialne objave izobraževalnih programov za širšo (neandragoško) populacijo. To pa le zaradi tega, da ne bi Novičke postale sredstvo za oglaševanje vseh vrst programov za javnost, za kar imamo Katalog in druga sredstva obveščanja. V programski zasnovi piše med drugim, da Novičke objavljajo: sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnosti; podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov; podatke in informacije o možnostih in virih za učenje; podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih; prikaze novih knjig, člankov, didaktičnih in drugih gradiv in novosti s knjižnega trga; novosti iz naših knjižnic. Takšne informacije v Novičkah tudi objavljamo, če jih le dobimo.

V navedenem poročilu tudi ni točna navedba, da je "ACS dal pobudo, da bi sam pričel z izdajanjem Novičk, ki naj bi nadomestile Informacije". Res pa je, da je ACS napovedal izdajanje Novičk, ker je potreboval takšno informativno glasilo, saj Informacije niso mogle zadovoljiti vseh njegovih potreb. Ob tej pobudi pa je SIC sam ponudil ACS, da se informativni glasili združita in s tem prenehajo izhajati Informacije, ki jih je dotlej izdajal SIC.

Žal je v poročilu Tineta Kopača tudi druga netočnost, ki zadeva odnos ACS do SIC. To je informacija (na 3. strani) o razlogih za to, da je SIC prenehal sodelovati pri pripravi Kataloga slovenske ponudbe izobraževanja. Stvar je prikazana enostransko, ACS se pri tem prikazuje kot negativen, SIC pa le kot pozitiven partner. SICu smo pojasnili naš pogled na zadevo in ga prosili (naš dopis z dne 1. 6. 1993), da zaradi objektivnosti informacije seznaní s tem svoje članice.

Dr. Zoran Jelenc, ACS

PRIPRAVLJAMO

Usposabljanje učiteljev za izvajanje programov UŽU (Nadaljevanje iz majske številke)

V prejšnji številki Novičk smo vam povedali, kako je sestavljen program Usposabljanje učiteljev in kakšni so pogoji za vpis vanje. Tokrat vam bomo povedali nekaj več o posameznih modulih.

1. modul: Spoznavanje, odnos do sebe in okolja, socialna komunikacija zajema televizione vsebine:

- Določanje osebnih ciljev, samopodoba udeležencev programov UŽU.
- Delo, učenje spremnosti, participacija kot mediji za učenje in komuniciranje s socialnim okoljem.
- Socialne aktivnosti, s katerimi problematiziramo težave posameznika in jih začnemo obravnavati kot probleme socialnega okolja

V tem modulu je določeno tudi seminarsko-delu učiteljev. Izbirali bodo lahko med temi temami:

- a) Vzroki pojava funkcionalne nepismenosti pri udeležencih programa UŽU.
- b) Odnos kandidatov za programe UŽU do izobrazbe.
- c) Lestvica vrednot kandidatov za programe UŽU.
- č) Pojmovanje ljubezni kandidatov za programe UŽU.

d) Komunikacijske sposobnosti kandidatov za programe UŽU.

2. modul: Metodologija spremjanja udeležencev programov usposabljanje za živiljenjsko uspešnost, zajema tele vsebine:

- Spremljanje napredovanja posameznika po fazah andragoškega ciklusa.
- Inštrumentarij za spremjanje napredovanja udeležencev.
- Pregled napredovanja.
- Inštrumentarij za ugotavljanje potreb in določanje ciljev.

Tudi v tem modulu je predvideno seminarsko delo učiteljev:

- uporaba vprašanj, ki so namenjena ugotavljanju potreb, načrtovanju in programiranju;
- regled napredovanja -evalvacija posameznega subjekta v procesu;
- razvijanje inštrumentarija (kartic) za načrtovanje in programiranje dejavnosti udeležencev.

3. modul: Sporazumevanje - socialno učenje za boljše medosebne odnose usposablja učitelje za prepoznavanje občutkov udeležencev programov UŽU, ki so polni sramu in strahu, obremenjeni z negativnom pogledom na svet in jim primanjkuje zaupanja in samozavesti. Zajema tele vsebine:

- Spoznavanje sebe.
- Odnosi s soljudmi.
- Reševanje konfliktnih situacij.

4. modul: Sporazumevanje, komunikacijske igrice je namenjen spoznavanju ustvarjalnih metod učenja in poučevanja. Zajema tele vsebine:

- Učne strategije, metode in tehnikе.
- Ustvarjalno medsebojno sporazumevanje.
- Osebnost učitelja UŽU.

Seminarsko delu učiteljev v tem modulu zajema tele teme:

- Razvijanje in spremjanje učiteljeve osebnosti ob delu v skupini.
- Vzgoja, izobraževanje in predsodki v posameznikovem osebnostnem razvoju.
- Komunikacijske navade v mojem delovnem okolju kot spodbuda za spremjanje sebe in drugih.

(Prihodnjič naprej)

Olga Drofenik, ACS

Delavnica Sporazumevanje - socialno učenje za boljše medosebne odnose

Treći modul iz programa usposabljanja učiteljev za izvajanje programov Usposabljanje za življenjsko uspešnost

Sporazumevanje - socialno učenje za boljše medosebne odnose bo potekal na ACS 1. in 2. julija.

Veselimo se, da bomo zopet skupaj delali. Tokrat nas bo prof. Danica Cedišnikova popeljala v svet, kjer se bomo učili prepoznavati občutke udeležencev UŽU. Več o programu delavnice pove vabilo, ki smo vam ga poslali.

Olga Drofenik, ACS

Vabilo na pogovor o programu statističnih raziskovanj

V Poročevalcu državnega zbora Republike Slovenije, št. 10, izšel je 7. maja 1993, so objavljeni trije dokumenti, ki bi si jih bilo vredno podrobnejše ogledati.

Prvi, **Predlog za izdajo zakona o državni statistiki s tezami** ima namen sistemsko zaokroženo urediti statistični normativni sistem Republike Slovenije, ga "evropeizirati" in spremeniti v model, prilagojen potrebam slovenske države v pogojih tržno delujoče ekonomije.

Drugi, **Predlog za izdajo zakona o nacionalnem programu statističnih raziskovanj s tezami** je v zakon prelit nekdanji Odlok o statističnih raziskovanjih Republike Slovenije, ki ga je Skupščina Slovenije sprejemala za dobo petih let. Predlagatelj, Zavod Republike Slovenije za statistiko, vidi razlog za "uzakonjenje" nekdanjega odloka v tem, da je treba:

- sistemsko zaokroženo urediti novi statistični normativni sistem;
- "evropeizirati" slovenski statistični sistem v strokovnem in pravnem smislu;
- racionalno določiti nacionalni program statističnih raziskovanj Republike Slovenije;
- urediti delovanje zbirk osebnih podatkov s področja osebne statistike v skladu z Ustavo Republike Slovenije,

če naštejem le najbolj temeljne vzroke.

Sestavni del predloga za izdajo tega zakona predstavlja tretji objavljeni dokument **Nacionalni program statističnih raziskovanj**, ki vsebuje trideset različnih statistik in raziskovanj. V njem najdemo naštete vse tiste statistične raziskave, pri katerih smo sodelovali kot izpolnjevalci ali pa smo njihove podatke uporabljali: npr. demografska statistika, statistika dela, statistika vzgoje in izobraževanja. Novost programa so različna raziskovanja, ki jih izvajajo upravní organi.

Predlagatelj želi, da bi o gradivu razpravljalo čim več ljudi. Pripombe in predloge bi jim morali poslati še pred dopusti.

Predlagam, da se dobimo 9. julija 1993 ob 9. uri v Andragoškem centru na petkovem srečanju, da se o tem pogovorimo.

Mag. Vida A. Mohorčič Špolar, ACS

PONUJAJO VAM

Novice iz Gea Collegea

Naj vas tokrat ponovno spomnimo na **Poletne šole podjetništva za srednješolce in dijake**, ki jih Gea College organizira v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarske dejavnosti, Ministrstvom za šolstvo in šport, Ministrstvom za delo, Ministrstvom za znanost in tehnologijo ter Študentsko organizacijo Univerze v Ljubljani v Kranjski gori in Bohinju. Termimi v mesecu juliju so **5. 7. - 14. 7. 1993 za srednješolce in 19. 7. - 28. 7. 1993 za študente v Kranjski gori, v avgustu pa 2. 8. - 11. 8. 1993 za študente in 16. 8. - 25. 8. za srednješolce v Bohinju.**

Cena za deset dni bivanja v hotelu s polnim penzionom, predavanji in organiziranimi športnimi aktivnostmi v prostem času bo predvidoma le **450 DEM**, pogoj pa je status dijaka ali študenta. Na poletni šoli bodo formirane podjetniške skupine, ki bodo pripravile poslovne načrte ter jih zadnji dan tudi predstavile.

Dodate informacije dobite na Gea College, tel.: 061 345 326.

Iztok Mačič, GEA COLLEGE

Ponatisa ne bo

Februarski številki Novičk smo priložili prednaročilnico za publikacijo **Odrasli v Izobraževanju v Sloveniji do leta 2000**. Tako smo želeli zbrati podatke o naročnikih, da bi čim bolj natančno določili naklado za ponatis.

Vsem, ki ste poslali izpolnjeno prednaročilnico, sporočamo, da žal **ponatisa ne bo**, ker je premoščeno zanimanja za nakup te knjige.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Seznam pomembnejših serijskih publikacij, ki jih dobiva knjižnica ACS

Adults Learning. Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), 1993- . 10 številk na leto.

ALBSU Newsletter. London : Adult Literacy and Basic Skills Unit (ALBSU), 1992- . 4 številke na leto (januar, marec, junij, oktober). Brezplačno.

Bibliographie Erwachsenenbildung. Wien : Bundesministerium für Unterricht und Kunst, Abt. Erwachsenenbildung, 1993- . Mesečno. Brezplačno.

Bildungsimpuls : OÖ. Zeitschrift für Erwachsenenbildung. Linz : Amt der OÖ. Landesregierung, Servicestelle für Erwachsenenbildung, 1992- . Brezplačno.

Education Newsletter. Luxembourg : Council of Europe, 1992- .

Erwachsenenbildung in Österreich. Wien : Österreichischer Bundesverlag, 1992- . 6 številk na leto.

Gewerkschaftliche Bildungspolitik : Stellungnahmen, Analysen, Informationen. Düsseldorf : Deutscher Gewerkschaftsbund, 1992- . Mesečnik. Brezplačno.

Grundlagen der Weiterbildung : Praxis - Forschung - Trends. Neuwied : Herman Luchterhand Verlag, 1993- . Brezplačno

IIEP Newsletter. Paris : UNESCO, International Institute for Educational Planning (IIEP), 1992- . 4 številke na leto. Brezplačno.

Journal de la Formation Continue et de L'E.A.O.. Paris : Siège social, 1993- . Mesečnik.

L & E I F : life and education in Finland. Št. 1/93. Helsinki : The Society for Culture and Education, 1993- .

OECD Observer. Paris : OECD Publication Service, 1993- .

Pick up in Progress. London : Adult Training Promotions Unit, Department for Education, 1993- . Brezplačno.

Shalom : Magazine for Alumni of Israel Training Courses. Jerusalem : The Society for Transfer of Technology, 1992- . Brezplačno.

Sodobna pedagogika. Ljubljana : Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije, 1992- .

VIZ : vzgoja in izobraževanje. Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, 1992- .

Vocational Aspects of Education : a Journal of Vocational Education and Training. Wallingford (Vel. Brit.) : Triangle Journals, 1993- . 3 številke na leto. Brezplačno.

World of work : the Magazine of the ILO. Geneva : ILO, 1993- . Brezplačno

Kmalu pričakujemo še izvode drugih strokovnih revij, ki smo jih naročili letos (npr. Adult Education Quarterly, Adult learning, Convergence, International Journal of Lifelong Education idr.).

Peter Monetti, ACS

Knjige

Aktivierung von Gruppenprozessen / Ernst Meyer/Alexander Weber (Hrsg.). Paderborn : Ferdinand Schöningh, 1982. 414 str. (Hochschule - Erwachsenenbildung - Beratung - Therapie, Band 2).

Arbeit, Freizeit und Beruf : Zur Aufgabe der Erwachsenenbildung und zur Funktion der Volkshochschule : 8. Frankfurter Gespräch zur Erwachsenenbildung des Hessischen Volkshochschulverbandes / Volker Otto (Hrsg.). Frankfurt am Main : Hessischer Volkshochschulverband, 1985. 55 str.

Armstrong Michael: Human resource management : strategy & action. London : Kogan Page, 1992. 232 str.

Attendance at school. London : HMI, Department of Education and Science, 1989. 48 str. (Education Observed, 13).

Ballhausen Wolfgang: Erwachsenenbildung und Resozialisierung. Frankfurt am Main : Haag und Herchen, 1980. 220 str.

Beckel Albrecht, Klaus Senzky: Management und Recht der Erwachsenenbildung. Stuttgart : Verlag W. Kohlhammer, 1974. 351 str.

Bergeest Michael: Zum Arbeits- und Berufsverständnis in der Erwachsenenbildung : Eine kritische Analyse exemplarischer Beiträge des 20. Jahrhunderts. München : tuduv Verl., 1989

Blackledge David and Barry Hunt: Sociological interpretation of education. London; New York : Routledge, 1985. 353 str.

Brandes Donna and Paul Ginnis: A guide to student-centred learning. Hemel Hempstead, 1991. 275 str.

Bray Mark: New resources for education : community management and financing of schools in less developed countries. London : Commonwealth secretariat, 1986. 88 str.

The Challenge of problem based learning / Edited by David Boud and Grahame Feletti. London : Kogan Page, 1992. 333 str.

Cleve Bernd van: Bildung und Qualifikation von Arbeitslosen : Thema und Aufgabe von Erwachsenenbildung. Frankfurt am Main : Peter Lang, 1990. 420 str.

Didaktik der Erwachsenenbildung / Hrsg. von Hans Dietrich Raapke und Wolfgang Schulenberg. Stuttgart : Verlag W. Kohlhammer, 1985. 348 str.

Education and the economy in a changing society. Paris : OECD, 1989. 117 str.

Education in OECD countries 1987-88 : a compendium of statistical information. 1990 special edition. Paris : OECD, 1990. 145 str.

Enzyklopädie Erziehungswissenschaft : Band 11 : Erwachsenenbildung / Hrsg. von Enno Schmitz, Hans Tietgens. Stuttgart : Klett-Cotta, 1984. 527 str.

Erwachsenenbildung in Polen : Theoretisch-methodologische Grundlagen und ausgewählte Forschungsbereiche / Hrsg. von Olga Czerniawska und Harmut M. Giese. Baltmannsweiler : Pädagogischer Verlag, Burgbücherei Schneider, 1989. 167 str. (Internationale Erwachsenenbildung, Band 1).

Erwachsenenbildung in fünf Kontinenten : Bestandsaufname und Vergleich / Hrsg. von Walter Leirman und Franz Pöggeler. Stuttgart : Verlag W. Kohlhammer, 1979. 416 str.

Europa in der Erwachsenenbildung : Ansätze zu gemeinsamer Praxis in vier Ländern / Hrsg. von Bernd Janssen. Bonn : Institut für Europäische Politik, Europa Union Verlag, 1982.

Expenditure reductions in institutions of higher and further education in the maintained sector : report of the Research Group of the Higher education Finance Executive. London : CIPFA, 1984. 33 str.

Farwer Christine, Marianne Weiss: Bildungswesen in Afrika : Auswahlbibliographie. Hamburg : Institut für Afrika-Kunde, 1984. 284 str.

Financial information system for institutions of higher and further education in the maintained sector. Manual of guidance. London : CIPFA, 1987. 53 str.

Flexibility in Labour Markets / Edited by Roger Tarling. London : Academic Press, 1987. 345 str.

Geschichte der Erwachsenenbildung / Hrsg. von Franz Pöggeler. Stuttgart : Verlag W. Kohlhammer, 1975. 391 str.

Harney klaus: Berufliche Weiterbildung als Medium sozialer Differenzierung und sozialen Wandels : Theorie - Analyse - Fälle. Frankfurt am Main : Peter Lang, 1990. 160 str.

Icking Maria: arbeit - Arbeitslosigkeit - Erwachsenenbildung : Zur Kritik der Arbeitslosenbildung aus erziehungswissenschaftlicher Sicht. Frankfurt am Main : Peter Lang, 1990. 213 str.

The Impact of advanced further education funding allocations in the maintained sector. London : CIPFA, 1987. 58 str.

Information technology and special educational needs in schools : a review by HMI. London : HMSO, 1990.35 str.

Peter Monetti, ACS

ACS
SACO

svetovanje, raziskovanje, razvoj, informacijsko sredstvo, izobraževanje

consulting, research, development, info-centre, education